

33. Invoering aandelhoudersregister	
Thema	Belasten (inkomen uit) aanmerkelijk belang
Doel	Meer transparantie en betere monitoring bedrijven
Omschrijving van de maatregel	
Invoering van een aandelhoudersregister waarin alle vennootschappen jaarlijks per aandeel aangeven wie de houder is van het aandeel, de verkrijgingsprijs, de economische waarde van het aandeel en welke transacties hebben plaatsgevonden.	
Achtergrond/rationale	
<ul style="list-style-type: none"> De Noorse belastingdienst heeft een aandelhoudersregister, waarin alle vennootschappen jaarlijks per aandeel aangeven wie de houder is van het aandeel, wat de verkrijgingsprijs en de werkelijke waarde is, welke transacties dat jaar hebben plaatsgevonden. Deze gegevens moeten jaarlijks voor 31 januari zijn ingediend. De Belastingdienst neemt deze gegevens vervolgens op in de voor ingevulde inkomstenbelastingaangifte van de aandeelhouder. Een dergelijk aandelhoudersregister zou voor Nederland gunstig kunnen zijn in het licht van de bestrijding van (financieel-economische) criminaliteit, voor zover deze data nog niet bekend is bij de Belastingdienst of andere op dit gebied bevoegde autoriteiten. Verder is duidelijkheid op het gebied van aandelhoudersstructuren van belang voor de dataverzameling voor beleidsinformatie. Aan de hand van deze data kunnen beleidsmakers beter bestaand beleid evalueren en nieuw beleid maken. Deze data kan gebruikt worden om de gedragseffecten en budgettaire effecten beter in te schatten en door te rekenen. In Noorwegen wordt het systeem bovendien gebruikt voor het invullen van de IB-aangifte van de aandeelhouders. Ook biedt een aandelhoudersregister meer mogelijkheden wat betreft belastinghervormingen. Denk hier bijvoorbeeld aan de invoering van een gebruikelijk kapitaalregeling, waar een aandelhoudersregister een van de voorwaarden is om een dergelijke hervorming te kunnen invoeren. Momenteel ligt er in Nederland al een voorstel voor een centraal aandelhoudersregister (CAHR). Hierin worden gegevens opgenomen over aandelen op naam, houders van aandelen op naam, vruchtgebruikers van aandelen op naam en pandhouders van aandelen op naam in het kapitaal van besloten en niet-beursgenoteerde naamloze vennootschappen. Het register is bedoeld als middel voor fraude- en criminaliteitsbestrijding. Het CAHR zal gevuld worden door notarissen. De informatie in het CAHR zal enkel raadpleegbaar worden voor de Belastingdienst en andere aangewezen publieke diensten ten behoeve van de uitvoering van hun wettelijke taken op het gebied van controle, toezicht, handhaving en opsporing. Ook is er reeds een wetsvoorstel voor een zgn. UBO-register (ultimate beneficial owner) in behandeling. Het UBO-register komt voort uit Europese regelgeving. Het gaat bijdragen aan het voorkomen van het gebruik van het financiële stelsel voor witwaspraktijken en terrorismefinanciering. Het UBO-register maakt transparanter wie aan de touwtjes trekt bij organisaties die in Nederland zijn opgericht. Hierin worden naast de aandeelhouders ook de personen achter stichtingen, verenigingen en personenvennootschappen opgenomen. Alleen de persoon die direct of indirect meer dan 25% van de aandelen in een vennootschap heeft wordt in het UBO-register opgenomen. Het UBO-register zal gevuld worden door de betrokken organisaties zelf. Het register zal openbaar toegankelijk zijn. Er zal onderzocht moeten worden in hoeverre het CAHR en het UBO-register voorzien in de functies die in Noorwegen door het aandelhoudersregister worden vervuld. De waardebepaling van de aandelen die niet op de beurs worden verhandeld is erg moeilijk. Daarbij dient te worden bepaald wie verantwoordelijk is voor de aanlevering van de waarde. Ook is het niet duidelijk welke rechten aan het register kunnen worden ontleend. Kunnen belastingplichtigen bijvoorbeeld tegen de waarde van hun onderneming in bezwaar gaan indien de Belastingdienst die heeft vastgesteld? Werkt deze waarde door in andere wetten, bijvoorbeeld de BOR? Openbaarheid van een dergelijk register, waarin vermogenstransparantie teweeg wordt gebracht ligt gevoelig op het gebied van privacy. 	
Effecten	
Economie	Door meer toezicht zal financiële criminaliteit dalen en kan de zwarte markt krimpen.
Begroting	-

Overig	<ul style="list-style-type: none"> • Naamloze vennootschappen zijn niet verplicht bij te houden wie de aandeelhouders zijn en hebben vrij overdraagbare aandelen. Zeker voor grote beursgenoteerde bedrijven met ook buitenlandse aandeelhouders is het vrijwel onmogelijk de aandeelhouders te achterhalen. Daarnaast is het aantrekkelijk om je bv om te zetten in een nv om onder het register uit te komen. • Niet elke aandeelhouder is zich verder bewust van zijn verkrijgingsprijs. Indien die verkrijgingsprijs moet worden opgenomen in het register, zal de Belastingdienst overspoeld gaan worden met verzoeken.
Uitvoeringsaspecten	<ul style="list-style-type: none"> • Het aanleveren van gegevens houdt een administratieve lastenverzwaring in voor degene die de gegevens moet aanleveren en voor de instantie die het register bij moet houden. Onderzocht moet worden in hoeverre de informatie al aanwezig is in Centraal aandeelhoudersregister (CAHR) dan wel of het UBO-register. UBO staat voor ultimate beneficial owner. • De impact voor de uitvoering door de Belastingdienst moet worden onderzocht, waaronder of een gegevenskoppeling met de Kamer van Koophandel hiervoor noodzakelijk is. Voor de Belastingdienst als toezichthouder is het een administratieve lastenverlichting nu voor de aangifte relevante gegevens beschikbaar zijn in het register.